

Кропивко Д.С.

Національний університет водного господарства та природокористування

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗРОСТАННЯ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

З метою забезпечення зростання ринку органічної продукції в Україні важливо використовувати світовий досвід, що надасть змогу визначити тенденції розвитку внутрішнього ринку, а також місце нашої країни у світовому виробництві органічної продукції. Трансформації органічного сільського господарства доцільно розглядати з позицій організаційно-економічного забезпечення його подальшого розвитку.

Класифікацію інструментів забезпечення екологічності сталого розвитку регіону запропоновано Мельник Ю.М. Її доцільно доповнити та застосовувати для ринку органічної продукції. Зокрема, до таких інструментів належать адміністративні та ринкові. Адміністративні інструменти забезпечення розвитку ринку органічної продукції включають інструменти прямого та непрямого впливу.

До адміністративних інструментів прямого впливу доцільно відносити: нормативно-правове забезпечення; державні та регіональні стратегії розвитку, цільові програми; проведення політики ціноутворення; надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій.

До адміністративних інструментів непрямого впливу слід віднести: екологічну освіту та виховання; сертифікацію та маркування органічної продукції; екологічний менеджмент; екологічний аудит; екологічну експертизу; екологічне страхування.

До ринкових інструментів забезпечення розвитку ринку органічної продукції можна віднести: екологічно орієнтовані товари та послуги; підприємництво, орієнтоване на органічне виробництво; маркетинг органічної продукції.

Розвиток національного аграрного сектора економіки тісно пов'язаний з адаптацією України до умов СОТ, що виявляється у посиленні вимог до якості агропродовольчих товарів. В Україні зростання підтримки села заходами «зеленої скриньки» означає, що поступово відбуватиметься зміщення акцентів бюджетної підтримки сільського господарства з підтримки сільськогосподарських підприємств у бік підтримки розвитку сільської місцевості.

Таблиця 1 – Параграфи зеленої скриньки СОТ, потенційно найбільш відповідні для здійснення підтримки виробництва та реалізації органічної продукції

Параграф зеленої скриньки	Напрямок
2. Загальні послуги	Для виробництва та реалізації органічної продукції найбільш вагомими є такі форми підтримки: - наукові дослідження (фундаментальні дослідження; дослідження, пов'язані з природоохоронними програмами та з конкретною продукцією); - підготовка кадрів (загальні послуги з навчання та підготовка фахівців); - послуги з інформаційно-консультаційного забезпечення виробників і споживачів; - інспекційні послуги на предмет відповідності стандартам, безпеки продуктів, здоров'ю та ін.; - маркетингові послуги з просування конкретних товарів на ринках (ринкова інформація, консультації); - інфраструктурні послуги (розвиток виробничої та транспортної інфраструктури)
7. Участь уряду у фінансуванні страхування доходів і програм по безпеці доходів	Компенсаційні платежі повинні залежати виключно від доходу, причому право на їх здійснення визначається на підставі розміру втрат доходу (беручи до уваги тільки доходи від сільського господарства) у розмірі 30% і вище величини валового доходу або еквівалента чистого доходу за попередні три роки, або в середньому за три роки в попередній п'ятирічний період; розмір таких платежів на рік, коли виробник має право отримувати компенсацію, не повинен перевищувати 70% від розміру втрат.
11. Сприяння в структурній перебудові, що забезпечується наданням інвестиційної підтримки	Права на здійснення таких платежів повинні визначатися виходячи з чітких критеріїв, викладених у державних програмах, спрямованих на сприяння фінансової або фізичної реструктуризації діяльності виробника через структурні порушення, які виникають об'єктивно.
12. Платежі за природоохоронними програмами	Право на здійснення подібних платежів має бути чітко зафіксовано в державних природоохоронних програмах, а їх обсяг повинен бути обмежений величиною додаткових витрат або втрат доходів у зв'язку з необхідністю задоволення вимог природоохоронних програм.

Аналіз вимог зеленої, синьої та жовтої скриньок СОТ показав доцільність використання декількох параграфів зеленої скриньки для обґрунтування виробництва та реалізації органічної продукції (табл. 1).

Кропивко, Д.С. Організаційні передумови зростання ринку органічної продукції [Текст] / Д.С. Кропивко // Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-28 вересня 2013 р. / Відп. за вип. Ю.М. Гладенко. - Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2013. - С. 150-151.